

ning heller ikke være det med noget Cirkulære, der udgaar fra Ministeriet om denne Gjensstand. Det var kun en Erklæring om, at det ikke gif an ved Skolerne at følge en aldeles ubunden Frihed i denne Henseende og at gaa saa yderlig, naar man optraadte som Lærer i en Skole, som man ellers personlig kunde finde sig tilbøielig til at gjøre. Der var dernæst givet en Erklæring om, at man, som Sagerne stode, maatte ønske, at man i det Hele taget holdt sig til den Rettskrivningsbrug, som var den almindelige i Litteraturen. Dette var ganske vist en saare mislig Anvisning paa en Tid, da der var en saa stor Forskjellighed imellem Forfatterne, men medens der vistnok var en stor Mængde Forskjelligheder, var det dog paa flere Punkter og navnlig med Hensyn til de Punkter, som nærmest havde foreligget for Ministeriet, dengang givet, at der var fuldstændig Overensstemmelse mellem de allerfleste Forfattere, og forsaavidt til Ministeriets Udtalelse dertilgjennem sin bestemte Betydning. Naar der endelig blev givet en Anthydning af, at man i Tvivlstilfælde skulde ty til Molbechs Ordbog og Psalmebogen, skal jeg indrømme, at det for et meget kritisk Blik kan synes meget uheldigt at give en saadan Anthydning, i Særdeleshed da det ikke lader sig negte, at der er Uoverensstemmelser imellem de to nævnte Bøger; men Anthydningen var ogsaa kun givet som en yderligere Veiledning, og det var ikke sagt, at der skulde være en bestemt Tvang til at bruge disse Bøgers Rettskrivning i det Enkelte. Saaledes stod Sagen i 1865. Da der nu var Spørgsmaal om den nærmere Ordning, som maatte blive Følgen af Loven om de lærde Skolers Undervisning, fremtraadte det for de Mænd — dels Medlemmer af Universitetet og dels Ræktorer ved Skolerne — med hvem Ministeriet yderligere forhandlede om Gjennemførelsen af den nævnte Lov, som Noget, de efter deres Erfaring ansaae for uafviseligt, at der maatte gjøres et Skridt fremad til nogen større Enighed i en saadan Retning, hvortil man mente, at der var fremtraadt Saa meget haade gennem Sprogmands Forhandlinger og navnlig ogsaa gennem Brugen i Litteraturen, at der maatte synes at være Opfordring dertil, og man mente da, at dette na-

turligt og bedst kunde antydes ved at henholde sig til den Udtalelse, som for et Par Aar siden var kommen tilstede fra et ikke ringe Antal af Mænd, hvoriblandt flere, som have et betydeligt Navn i vor Litteratur, og som — det maa jeg sige til — ingen kunde gif meget vidt. Der var kun saa Bestemmelser, i det Hele 8, af hvilke nogle, ja vel de fleste, ikke vare af nogen særdeles gjen-nemgribende Betydning. Det var disse Bestemmelser, som man mente, at der nu efter den hele nye Ordning af Skolerne, som vilde finde Sted, og navnlig da disse vilde komme til at modtage Eleverne i en mere fremrykket Alder paa Grund af Medlæggelsen af de to første Klasser, kunde være en Opfordring til at søge at give Betydning for de lærde Skoler. Ministeriet har vistnok den Opfattelse af Sagen, som ogsaa er udtalt, at det ikke kan være hverken de lærde Skolers eller Folkeskolernes Sag at gaa i Spidsen for slige Forandringer med Hensyn til Rettskrivningen. Det er aabenbart, at deres Kald kun er at følge efter, men paa den anden Side kan det ikke negtes, at det, naar der har vist sig en overmaade stor Tilbøielighed i Litteraturen til en Forandring med Hensyn til enkelte Punkter, hvad Rettskrivningen angaar, dog heller ikke gaar an at stille det hen som fuldstændig ligegyldigt, om man ved Skolerne vælger det One eller det Andet. Denne dobbelte Betragtning ledede Ministeriet til den Udtalelse, som de Herrer ville have set er fremkommen i Cirkulæret af 9de August d. A., og som kun i den Henseende kan siges at være bestemt bindende, at den overfor Skolerne udtaler, at der ikke maa gaa videre i Forandringer med Hensyn til Rettskrivningen end netop til, hvad der var antydet i Erklæringen fra de 13 Herrer, og hvortil omtalte Skolemænd i deres store Flerhed havde sluttet sig. At der ikke maatte gaa yderligere er bestemt udtalt fra Ministeriets Side, men med Hensyn til de Punkter, der vare vedtagne i den Erklæring, hvortil der henvises, er der kun udtalt, at Ministeriet maatte anse det for ønskeligt, at man i det Væsentlige sluttede sig til disse. Man har troet, at dette vilde være et naturligt og ønskeligt Skridt fremad til en vis Overens-